

A Fővárosi Ítéltábla a Varga és Molnár Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperesnek a Giró Szász és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. június 8-án kelt 9.G.40.667/2015/55. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 (hatszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetékeket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A városrehabilitáció célú pályázaton nyertes alperes az általa kiírt közbeszerzési eljáráson nyertes felperessel 2010. július 12-én kötött vállalkozási szerződést a Önkormányzat közigazgatási területén megjelölt beruházásokra. A felperes szolgáltatásához tartozott részben közterületek felújítása, közterületen kutyafuttató létesítése, parkolóhelyek bővítése megjelölt utcában, kijelölt épületek külső felújítása, közösségi ház kialakítása, megnevezett üzletsor részleges felújítása, megjelölt lakóépületek megújítása. A vállalkozás díját átalánydíjként 631.978.993 forintban határozták meg. A vállalkozási díj egyes tételenként külön-külön volt kiszámítva az úgynevezett projektelemek szerinti bontásban. Tájékoztató jelleggel volt rögzítve a vállalkozói díj bruttó összege 789.973.741 forintban. Megnevezettek voltak azok a feladatok, amelyek nem voltak építési engedélykötelesek. A megjelölt munkák „fordított áfa” fizetésének hatálya alá tartoztak. A szerződés rendelkezése szerint a vállalkozói díj „a munkavégzés körülményei, a munkavégzés helyének adottságai, az „Ajánlati dokumentáció” és az abban foglalt árazatlan költségvetés vállalkozó általi vizsgálatát és mérlegelését követően adott árajánlata alapján került meghatározásra - a vállalkozó szerződés teljesítésével kapcsolatban felmerült valamennyi költségét és ráfordítását tartalmazza. Levonható volt a vállalkozói díjból minden olyan elkülöníthető munkarész ellenértéke, amelynek elvégzése bármely okból teljes egészében elmaradt. Megjelölték azokat a költségeket példalódzó felsorolással, amelyeket a vállalkozói díj magában foglalt. A teljesítés kezdő időpontját a munkaterület átadását követő első nappal jelölték ki. A teljesítés véghatárideje 2010. október 31-ével volt kitűzve. A teljesítés hatályai az átadás-átvételi eljárás befejezésének napjával állhattak be. Az előírttól eltérően beépítendő anyagokat és alkalmazni kívánt technológiákat a felperes köteles volt megrendelőjével jóváhagyatni. Ennek eljárási rendjét külön szabályozták. Megrendelői

jóváhagyás alapján kezdhette meg e munkáit a felperes. A műszaki ellenőrzés szükség szerint, de legalább hat naponként volt előírt. Az átadás-átvételi eljárás időpontját a kivitelezési ütemtervben rögzítettek szerint kellett kitűzni. A felperes a részszámláit a műszaki ellenőr, valamint a teljesítés-igazolásra kijelölt személy előzetes igazolása alapján nyújthatta be. A végszámla benyújtásának feltétele volt a befejezett műszaki átadás-átvétel és a megjelölt iratok átadása. A szerződés alapján a végszámla összege nem lehetett alacsonyabb, mint bruttó 136.000.000 forint. A megrendelő fizetési késedelmére a szerződéssel a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő összegű késedelmi kamat fizetését írták elő.

A kivitelezői teljesítés folyamatában az egyes részszámlákhoz csatolt teljesítés- igazolásokat a megrendelő két helyszíni képviselője látta el aláírásával, a vállalkozó képviselőjének aláírása mellett.

2010. augusztus 11-én jegyzőkönyvben rögzítetten állapították meg a megrendelő, a műszaki ellenőr és a kivitelező képviselői a Budapest lakótelep megjelölt közterületeinek felújítási munkáit érintő ellenőrzéskor, hogy „a meglévő szegélykövek az eredeti beton útalapba kerültek beágyazásra, ezért az útalap bontásakor a szegélyek ágyazása is elbontásra kellett kerüljön. A kibontott szegélykövek megsérültek a kibontás során, illetve a betontól való megtisztításuk sem lehetséges, ezért a kivitelező új szegélykövek beépítését javasolja. A megrendelő a bontást a helyszínen megtekintette, a javaslatot elfogadja és az új szegélyezés kiépítését megrendeli. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 9.070.600 forint + áfa.”

A 2010. augusztus 12-én a megrendelő és a műszaki ellenőr képviselői által jegyzett, „megrendelés” elnevezésű irat a megjelölt épületek felújítási munkáinak ellenőrzésekor megállapította, hogy „tárgyi épület eredeti tervezési koncepciója nem tartalmazta az épület konyháiban található gáztűzhelyek friss levegő utánpótlását, ennek biztosítása a nyílászárókon keresztül a legcélszerűbb, ezért kivitelező résszellőzők beépítését javasolja az új műanyag nyílászárókba. Megrendelő elfogadja a kivitelező javaslatát, és megrendeli a résszellőzők utólagos elhelyezését. Kéri kivitelezőt, hogy a műszaki kialakítás feleljen meg az érvényes szabványoknak. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 14.637.280 forint + áfa, melyet a megrendelő kér épületekre bontani. Megrendelő kéri a kivitelezési munkák mihamarabbi elvégzését.”

A 2010. augusztus 12-én a megrendelő és a műszaki ellenőr képviselőinek aláírásával jegyzett, megrendelés elnevezésű irat tartalma szerint a „tárgyi épület tervezési koncepciója nem tartalmazta a konyhai radiátorok szelepekkel történő felszerelését. A megrendelő megrendeli a szelepek elhelyezését a konyhai radiátorokra is, a hőmennyiség mérhetőségének érdekében. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 2.144.555 forint + áfa. Megrendelő kéri a kivitelezési munkák mihamarabbi elvégzését.”

A 2010. augusztus 17-én a megrendelő, a műszaki ellenőr és kivitelező képviselőinek aláírásával készített jegyzőkönyv a közösségi ház felújítási munkálatainak ellenőrzésével megállapította, hogy „az épület lapos tető szigetelése több helyen hibás, nem látja el funkcióját, az épület mennyezetén beázások láthatóak. Megrendelő, műszaki ellenőr és kivitelező egyetért abban, hogy megoldás csak a tető újbóli, csapadékvíz elleni szigetelése lenne, ezért a megrendelő megrendeli a kivitelezőtől a közösségi ház tetejének teljes szigetelését. A kivitelezés költsége 1.126.825 forint + áfa.” A jegyzőkönyv tanúsága szerint a képviselők megállapították azt is, hogy „az épület déli, keleti és nyugati homlokzatán lévő acél nyílászárók nem nyithatóak és korrodáltságuk mértéke lehetetlenné teszi felületkezelésüket, ezért a megrendelő megrendeli a kivitelezőtől a közösségi ház ezen homlokzatain az összes acél nyílászáró cseréjét. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 5.466.900 forint + áfa”. A jegyzőkönyv tanúsága szerint állapították meg a képviselők azt is, hogy „a feltárt, meglévő csatorna vezetékek a sérüléseik, illetve a korrodáltságuk miatt használhatatlanok, ezért a megrendelő megrendeli az épületen belüli szennyvíz elvezető

csővezetékek cseréjét. A munkák bekerülési költsége a kivitelező árajánlata alapján 285.302 forint + áfa."

A megrendelő és a műszaki ellenőr képviselőinek aláírásával ellátott, a 2010. augusztus 17-i munkálat ellenőrzéskor kiadott megrendelés szerint a „községi ház elektromos mérőóráinak áthelyezését a megrendelő a kivitelezőtől megrendeli. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 1.404.058 forint + áfa. A megrendelő kéri a kivitelezési munkák mihamarabbi elvégzését."

A 2010. augusztus 17-i ellenőrzéskor tapasztaltak alapján, a megrendelő és a műszaki ellenőr képviselőinek aláírásával jegyzett megrendelés szerint „a Galéria épületen található bejárati ajtók átalakítását biztonsági ajtóvá a megrendelő megrendeli. A biztonsági ajtóknak MABISZ minősítéssel rendelkező zárat, pántokat, illetve ragasztott biztonsági üvegeket kell tartalmazniuk. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 833.789 forint + áfa. A megrendelő kéri a kivitelezési munkák mihamarabbi elvégzését."

A 2010. augusztus 17-i munka-ellenőrzéskor tapasztaltak után készült, a megrendelő és a műszaki ellenőr képviselőinek aláírásával jegyzett megrendelés szerint a „községi ház meglévő légtechnikai rendszerének bontása és a belsőterű vizesblokkok használt levegő elszívása úgy volt tervezve, hogy az épület régi rendszere kerül felhasználásra. Megállapításra került a bontást követően, hogy erre nem megfelelő (zsíros, szennyezett), ezért új kiépítését a megrendelő a 2010. július 26-án kelt kivitelezői naplóbejegyzés alapján megrendeli. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 450.000 forint. A megrendelő és a kivitelező megvizsgálta a meleg víz ellátás lehetőségét és megállapította, hogy a megmaradónak tervezett rendszer nem működőképes, ezért a megrendelő megrendeli a községi ház használati meleg vizének előállítására alkalmas berendezés kiépítését a 2010. augusztus 16-án kelt kivitelezői naplóbejegyzés alapján. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 65.000 forint. A kültéri álmennyezet tartószerkezete a mai szabványnak nem megfelelő - fa tartószerkezet -, ezért a megrendelő megrendeli továbbá a községi kültéri műanyag álmennyezetének bontását és új fém kültéri álmennyezet építését. A munkák bekerülési költsége a kivitelező előzetes árajánlata alapján 210.511 forint. Megrendelő kéri a kivitelezési munkák mihamarabbi elvégzését."

A megrendelő, a műszaki ellenőr és a kivitelező képviselőinek aláírásával 2010. augusztus 24-én felvett jegyzőkönyv a községi ház lezajlott bejárásának alkalmával rögzítette, hogy „a községi ház meglévő álmennyezetének bontását és új álmennyezet kiépítését a megrendelő a 2010. július 26-án kelt kivitelezői, illetve műszaki ellenőri naplóbejegyzés alapján megrendeli. A feladat kivitelezésének költsége 1.968.105 forint + áfa."

A felek 2010. november 9-én - a kivitelezés megkezdését követően - úgy módosították a vállalkozási szerződést, hogy figyelembe vették a kivitelezési munkák 2010. szeptember 13-i leállítását, valamint az ezt követő egyeztetéseket. Megjelölték, hogy a felperes mely munkarész megvalósítása alól mentesült teljes egészében, megállapodtak arról, hogy mely munkarészek ellenértékét kellett levonni a vállalkozói díjból. A szerződésmódosítással megjelölték azokat a munkarészeket, amelyekre vonatkozóan a szerződésmódosítás oka a szerződés megkötésekor előre nem volt látható. A vállalkozói díj mint átalánydíj 617.584.077 forintra változott. Módosult a jótállási biztosíték szolgáltatására irányuló kötelezettség tartalma is.

A 2010. novemberben és 2010. decemberben különböző időpontokban kiállított átadás-átvételi jegyzőkönyvek tanúsága szerint adta át részenként a vállalkozó felperes a műszaki átadás-átvételi lezárási jegyzőkönyveket és a megjelölt további számlákat a megrendelő képviselőjének. A kivitelezési munkák elkészültek és műszaki átadás-átvételre alkalmasak voltak.

A 2011. január 31-i szerződésmódosítás a kivitelezési ütemterv kijavításáról rendelkezett. A megrendelő jelentős, a szerződéses teljesítési határidőhöz képest kimutatható késedelme miatt a felperes a jogi képviselője útján 2012. június 11-én szólította fel az alperest összesen 24.485.186 forint késedelmi kamat megfizetésére, mellékelte az egyes számlákat, azok szerint az esedékesség és

a fizetés időpontját feltüntetve. A felperes igényt tartott ugyanakkor a késedelmi kamatot meghaladó kárának megtérítésére is 7.221.992 forint összegben.

A korábban kiadott felszólítás eredménytelensége miatt 2013. augusztus 8-án a jogi képviselő közreműködésével ismételten felszólította a felperes a megrendelőjét részben a késedelmi kamat megfizetésére, részben a késedelmi kamatot meghaladó kár megtérítésére, a kárát további finanszírozási költség kiadásával és összegével határozta meg. A felperes megjelölte négy részben azokat a pótmunka-teljesítési helyeket, amelyeken szolgáltatott pótmunkák nettó összegét több részben, külön-külön határozta meg. A pótmunka ellenértéke a kimutatásában összesen 37.662.921 forint volt. A felperes a számlák késedelmes kiegyenlítése miatti késedelmi kamat megfizetése és a kamatot meghaladóan okozott kár megtérítése mellett az előleg megfizetésének késedelmére számolt késedelmi kamatot, valamint az előleg késedelmes fizetésével a kamatot meghaladóan okozott kár összegét számította fel. Fizetési felszólításával a megrendelő tartozását együttesen 72.766.880 forintra mutatta ki, nem mondva le ezt meghaladóan a pótmunka-ellenérték utáni kamatkövetelésről.

A 2014. július 21-i fizetési felszólítással a felperes számlák és az előleg késedelmes kiegyenlítése miatti késedelmi kamatot meghaladó károk címén összesen 32.459.877 forint, pótmunka ellenértékeként 37.662.921 forint, összesen 70.122.798 forint, valamint a pótmunka-ellenérték utáni kamatok megfizetését követelte a megrendelőjétől, majd a felszólítást 2014. október 17-én megismételte.

A felperes kereseti kérelmében részben pótmunka, részben késedelmi kamat, részben kártérítés címén nyújtott be követelést alperessel szemben, 50.008.938 forint késedelmi kamat, másodlagosan a szerződésben kikötött mérték szerinti 22.678.650 forint késedelmi kamat, további 2.455.989 forint késedelmi kamat és ezek után 2011. március 27-től számított késedelmi kamat, illetve ezt meghaladóan 7.518.075 forint kár megtérítését, ennek 2011. március 27-től járó kamatait kérte, a vállalkozói díj követelése 37.662.921 forint volt és ennek 2010. november 26-tól járó késedelmi kamata.

Hivatkozott a vállalkozási szerződés teljesítésére, a megrendelő késedelmes fizetésére, illetve arra, a pótmunkaként megrendelt munkák ellenértékét nem fizette meg az alperes.

A másodlagos, kártérítés iránti kereseti kérelme körében előadta, késedelmes napok folytán a kintlevőségek miatti hitelállománya nőtt, az erre számított hitelkamattal összegét, a szerződés szerinti késedelmi kamat közti különbséget vette alapul. A finanszírozási költségei kárként jelentkeztek.

Felperes az alperesi védekezés után módosított elsődleges kereseti kérelmét 49.991.464 forintban, a másodlagos kérelmét 22.670.769 forint összegben terjesztette elő. A számlák kiállításának elmaradását a pótmunka tekintetében azzal indokolta, hogy alperes ok nélkül megtagadta a teljesítési igazolás kiadását.

Az alperes a késedelmi kamat helytelen meghatározására hivatkozott 17.474 forint, illetve 7.881 forint különbözetre, másrészt állította, hogy a vállalkozási szerződésben kikötött fix átalánydíj nem módosítható. Felperes a tervdokumentációt ismerte, az ajánlattétel során kellő gondossággal történő eljárás mellett felismerhette volna további munkarészek elvégzése szükségességét. Alperes részben többlet munkának nevezte a felperes által pótmunkának megjelölt munkarészeket.

A késedelmi kamat kapcsán hivatkozott arra, felperes nem állított ki számlákat, egyébként a vállalkozási szerződés kizárta a pótmunkát, s a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 30. naptól eshetett volna egyáltalán késedelembe. Először 2013. augusztus 16-án szólította fel a felperes a pótmunka díja kifizetésére, így legfeljebb 2013. szeptember 16-tól eshetett késedelembe. Hivatkozott a szerződés azon rendelkezésére is, mely szerint a számla beérkezésétől számított 60 naptári napon belül kellett építetői fedezetkezelő közreműködésével átutalással fizetni, a fedezetkezelő a Magyar Államkincstár volt. A fedezetkezelői számlaszámra utalta a beruházás

önrésze nettó összegét. A vállalkozó számláit az építetói fedezetkezelő volt köteles kiegyenlíteni, így ha késedelem állt be, az a megrendelőt nem terhelhette.

Az elsőfokú bíróság a 2017. június 8-án kelt 9.G.40.667/2015/55. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 49.991.464, illetve további 5.593.547 forintot, ezen összegek után 2011. március 27-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű, 2014. július 1-jétől a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű kamatát, további 37.662.921 forintot és ennek 2010. november 26-tól számított, fentiek szerinti mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.649.650 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 402.§, a 2003. évi CXXIX. (régi Kbt.) törvény 306/A.§-a felhívása után utalt arra, semmis az a szerződéses rendelkezés, amely a késedelmi kamatra vonatkozóan a Ptk. 301/A.§ (2) és (3) bekezdésében foglaltaktól a díj jogosultja terhére tér el. A régi Kbt. 306/A.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti tilalom a közbeszerzési munka díjára jogosultat védi, vele szemben a törvényes kamatnál kedvezőtlenebb kamatot előírni nem lehet. Alperes késedelembe esett, a késedelmi kamat fizetése alól nem mentesülhetett a közreműködő szervezet miatt, annak mulasztásáért is felel. Ennek folytán a Ptk. 301/A.§ (2) bekezdése, és nem a szerződés 8.5. pontja alkalmazandó.

A pótmunkákra nézve az elsőfokú bíróság tanúk vallomása, illetve a beszerzett szakvélemény alapján a szerződés értelmezésével állapította meg, hogy megrendelői utasítás alapján elvégzett pótmunkák díjára a felperes igényt tarthat. A vállalkozói teljesítés során évekkel azelőtt készített terveket használtak fel, a megrendelt pótmunkák az eredeti szerződésben nem szerepeltek.

Utalva a Ptk. 397.§ (1) bekezdésére, a 191/2009. (IX.15.) Korm. r. 3.§ (9) bekezdésére, rögzítette, alperes nevében jognyilatkozat tételére jogosult képviselő a pótmunkákat megrendelte, alperes arra sem hivatkozhatott, hogy nem volt kiállított számla, ugyanis a felperes azért nem állított ki számlát, mert alperes a szükséges teljesítési igazolást nem adta ki, noha azt nem tagadhatta volna meg. A teljesítést a megrendelő elismerte, a késedelem kezdő napja pedig 2010. november 26. napja volt. Az elvégzett munka műszaki tartalmát a megrendelő alperes nem vitatta.

A perköltségről az elsőfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján döntött, a felperes előlegezett 342.900 forint szakértői díjat, leróta a 1.500.000 forint eljárási illetéket, ezen túlmenően 2.997.440 forint + áfa ügyvédi munkadíj került a felperes részére megállapításra.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását „a fellebbezéssel érintett részben”. Alperes megjelölte, hogy különböző időpontokban „jegyzőkönyvekkel”, illetve „megrendelés” elnevezésű iratokkal megrendelt különböző összegű pótmunkákkal kapcsolatos felperesi követelések jogtalanok, maguk a jegyzőkönyvek, illetve megrendelések a 2010. július 12-i vállalkozási szerződés rendelkezéseibe, illetve a hatályos jogszabályokba is ütköznek, így semmiek. A perbeli vállalkozási szerződés 3.5. pontja alapján többletmunka és pótmunka nem volt elszámolható, a pótmunkát megrendelő személyek 6.1.4. pontban rögzített helyszíni képviseleti joga nem terjedhetett ki a pótmunkák megrendelésére. Utalt arra, az ítélet ellentmondásos, részint megállapítja, hogy többletmunka és pótmunka nem számolható el, illetve a helyszíni képviselők nem rendelhetek meg pótmunkát, ennek ellenére alperesi polgármester, nyilatkozatai, megrendelése, szignálása alapján a megállapodások érvényesen létrejöttek. Utalt az államháztartás rendjéről szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 100/C.§-ára és 72.§-ára, e jogszabályi rendelkezéseket részletezve. Alperes az úgynevezett pótmunkák forrásával nem rendelkezett, az annak biztosítására, pótlására vonatkozó intézkedéseket elmulasztotta. Képviselő-testületi döntés, pénzügyi intézkedés nem történt, a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése nem történt meg, a kötelezettségvállalás sem volt érvényes. A

„jegyzőkönyv” és „megrendelés” elnevezésű okiratok a Ptk. 200.§ (2) bekezdése alapján semmisek. Utalt ebben a körben a 2/2010. (VI.28.) PK véleményre is. Aggályos a szakvélemény és annak elfogadása is. A felperes által az 1215 Budapest..... ingatlanokon résszellőzők utólagos elhelyezése címén kíván igényt érvényesíteni nettó 14.637.280 forint összegben. Alperesi álláspont szerint az ajánlatadás időpontjában felperesnek mint generál kivitelezőnek tisztában kellett volna lennie azzal, hogy a műszaki előírások szerint az épületek konyháiban található gáztűzhelyek levegő utánpótlása biztosítása kötelező és ennek megfelelően kellett volna ajánlatot adnia. Az ajánlattétel során már kellő gondosság mellett fel kellett volna ismernie a munkarész elvégzése műszaki szükségességét. A fix átalánydíj nem módosítható. Ezen munka kapcsán alperes hivatkozott arra is, nem került kellően értékelésre azon körülmény, hogy az épületben nincs vezetékes gáz, így a résszellőző beépítése műszaki szempontból felesleges, indokolatlan, különösen a lakószobákban, ahol az új nyílászárókba beépített vasalat lehetővé teszi a résszellőző állapotot. A felperes a nyílászáró cserék kapcsán is generálkivitelező volt, a szakértő e vonatkozásban nem tartott helyszíni szemlét, nem volt arról tudomása, hány résszellőzőt kellett beépíteni.

Hivatkozott arra is, a lakótelep ingatlanokon új szegélyezés kiépítése címén is pótmunkára vonatkozó díjat igényelt a felperes 9.070.600 forint összegben, noha lett volna műszaki megoldás többletmunka és többletköltség nélkül is az útszegély és az útpályák közt végzett vágással.

Alperes hivatkozott korábbi, 2015. április 30-i ellenkérelmében írtakra, azzal, az ott rögzített munkák többletmunkának minősülnek, de azok utólagos elszámolása sem lehetséges. A szakértő úgy nyilatkozott, nem álltak rendelkezésre az ajánlati dokumentációt alkotó tervek. A bizonyítási teher a felperest terhelte, elsődlegesen neki kellett volna rendelkezésre bocsátani a terveket, a szakértő is jogosult lett volna a terveket beszerezni. A szakértői ténymegállapítások megalapozottsága vitatható. A szakértő hivatkozott tanúvallomására, miszerint a tervek évekkel korábban készültek, de ez sem fedi a valóságot, az útépitési tervek 2009. januárban készültek, a többi felhasznált terv 2009. márciusában. A vállalkozási szerződés aláírása után a kivitelezőt terhelte a tervek hiányosságaiból származó problémák megoldása. Vitatta alperes azt is, hogy a megrendelői oldal nem járt el kellő körültekintéssel. Fenntartotta a szakértői véleményre tett korábbi észrevételeit.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes perköltség viselésére kötelezését kérte. Utalt arra, alperes nem jelölte meg fellebbezésében, mit ért fellebbezéssel megtámadott rész alatt, a késedelmi kamatokra vonatkozó előadása nem volt, ennek összegét meg is fizette az alperes. Az indokolás, a fellebbezés korlátai nem állapíthatók meg, az elbírálásra alkalmatlan. Az elsőfokú ítélet megalapozott, a perbeli szerződés 3.5. pontja jogszabályba ütköző, ezért semmis, a Ptk. 240.§ (1) bekezdése, 403.§ (4) bekezdése, illetve a 191/2009. (IX.15.) Korm. r. 3.§ (9) bekezdése alapján. A külön iratokkal tanúsítottan megrendelt munkákat a felperes elvégezte, pótmunkák díjáról nem mondott le. Valamennyi tanú elismerte a pótmunkákkal kapcsolatos szerződéses nyilatkozatok jogszerűségét, illetve a pótmunkák elvégzését is. Megerősítette a pótmunkák szükségessé válását, elvégzését és átvételét a kirendelt szakértő is. Hivatkozott a XXXII. számú Polgári Elvi Döntésre, valamint eseti döntésre ebben a körben.

Megalapozatlannak tartotta azon alperesi előadást is, mely szerint képviselő-testületi döntés kellett volna a forrás megteremtéséhez és a pótmunkákra nem volt forrás, alperes az elsőfokú eljárásban ilyen előadást nem tett, bizonyítékot nem terjesztett elő. A perbeli szerződésnek, módosításának nem volt alkotóeleme a testületi jóváhagyás, mint hatálybalépési feltétel. Ebben a körben eseti döntésekre utalt.

Hivatkozott arra is, az Államháztartási törvény alperes által megjelölt 100/C.§ (3) bekezdése csak 2011. január 1-től hatályos, a szerződés 2010. július 12. napján kelt. A felek közt a pótmunkákra vonatkozó szerződések létrejöttek. Esetleges érvénytelenség esetén pedig az 1/2010. (VI.28.) PK

vélemény 8. pontja értelmében a szolgáltatások értékegyensúlya fenntartásáról, a jogalap nélküli gazdagodás megakadályozásáról lehet szó. Az eredeti tervezési koncepció nem tartalmazta a konyhákban található gáztűzhelyek levegő utánpótlása biztosítását, erre vonatkozóan a megrendelés megtörtént, épületben a konyhákban gáztűzhelyek üzemelnek. A felperes nem komplex kivitelezést vállalt, nem maga döntötte el, mely nyílászárókat cseréli ki, hanem az alperes. A megrendelő nem kérte a legfelső szinten lévő ablakok cseréjét. Szintén alperes döntötte el, kell-e további szellőzőt beépíteni. Az ajánlattételnél a felperes feltételezhette, hogy alperes a friss levegő utánpótlást más műszaki eljárással oldotta meg és ezért nem rendelte meg ezt a tételt, más lehetőségekkel, műszaki megoldásokkal is megoldható volt a probléma.

A szegélykövekkel kapcsolatban utalt tanúvallomására és a szakvéleményre. A 191/2009. (IX.15.) Korm. r. 2.§ f) pontja, 3.§ (9) bekezdése folytán szükséges pótmunkák elvégzésre kerültek. Utalt még tanú vallomására a korábbi tervekkel kapcsolatban. Az utóbb pótmunkaként megrendelt tételek hiánya a tervekből nem volt megállapítható, nem volt olyan nyílt tervhiba, melyet a felperesnek fel kellett volna ismernie. AKft. alperes közreműködője volt, az ő magatartására nem hivatkozhat előnyök szerzése érdekében.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül a Pp. 253.§ (3) bekezdésére figyelemmel, az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegileg helytállóan állapította meg és túlnyomórészt helyesek voltak levont jogi következtetései is.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a peres felek által 2010. július 12. napján megkötött szerződés 3.5. pontja alapján többletmunka és pótmunka a szerződés teljesítése során nem számolható el és a szerződés ezen pontját a felek írásban nem módosították. Az elsőfokú bíróság azonban helytállóan utalt arra, a 191/2009. (IX.15.) Korm. r. (309) bekezdése folytán műszaki szükségesség, a rendeltetésszerű biztonságos használat biztosítása miatt szükséges megrendelt pótmunkákat a felperes köteles volt elvégezni, s a perben bizonyítottan azokat el is végezte. A kirendelt szakértő azok indokoltságát ugyancsak megállapította és egyező volt a kihallgatott tanúk vallomása is a munkálatok szükségességét és elvégzését, valamint azok pótmunka jellegét illetően. A vállalkozó felperes díja átalánydíjként volt meghatározva, azonban az eredeti tervekben nem szereplő, de utóbb alperes által megrendelt és elvégzett pótmunkának minősülő munkarészek elvégzésének díjazása alól az alperes nem mentesülhet, mert ez jogalap nélküli gazdagodáshoz vezetne. A szerződés esetleges érvénytelensége esetén is biztosítani kell a szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát (1/2010. (VI.28.) PK vélemény 8. pontja).

Mindezen indokolásbeli kiegészítésekkel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezései tekintetében a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alkalmazásával kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegű, másodfokú eljárással kapcsolatban megállapított ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére.

Budapest, 2018. március 7. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana

bíróági ügyintéző